

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 410. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960059008/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

Poet tog deraf Anledning til at giøre et Skue-Spill, som fik Titel af *Det forvandlede Æsel*, hvilket blev spillet med samme Succes som *den forvandlede Bonde*.

161. Fabel.

Tærskeren og Hanen.

En sulten Tærsker drømte en Natt, at han var buden til et stort Giestebud, men just, da han skulde sætte sig ned at spise, galede Hanen saa sterkt, at han vognede, saa at Rætterne tilligemed Sønnen forsvandtes. Dette ophidsede Tærskeren saa heftig mod Hanen, at han besluttede at vride Hovedet om paa ham. Hanen appellerede til Bonden paa Gaarden, sigende at ville underkaste sig hans Dom, hvorfor Tærskeren ikke kunde undslaae sig. Efterat de stridige Parter havde compromitteret paa Bonden, og taget ham til Opmand, fremførde Tærskeren først sin Beskyldning, sigende, at Hanen havde berøvet ham et kostbart Maaltid. Hanen undskyldte sig med sin Uvidenhed, sigende, sig intet andet at have giort end at forrette sit sædvanlige Vægter-Embede. Tærskeren svarede: Du kunde jo i det ringeste have biet indtil jeg havde styret min Lyst paa den første Ret. Jeg vilde gierne have biet, sagde Hanen, indtil det heele Maaltid havde været til Ende, hvis jeg havde vist hvad du vilde drømme, eller hvis jeg forstod Spaadoms-Konsten saa vei som Musiken. Men, sagde han videre, haver du undertiden ogsaa ey onde Drømme? Ja vist svarede Tærskeren, alt for mange, desvær. Saa merker du jo heraf, sagde Hanen, at jeg ved at vække dig med min Sang og tidt maa have giort dig Tiens-te og reddet dig fra U-lykken, ligesom jeg nu haver spildt dit Maaltid. Dommeren merkede heraf, at Hanen med Grund kunde forsvare sin Sag, og at det var billigt, efter Hanens Paastand, at ballancere det Gode med det Onde, dog, paa det at Tærskeren ikke formeget skulde stødes for Hovedet, fældede han saadan Dom, at Hanen herefter under Straf ikke maatte forstyrre Tærskerens Søvn, naar

MORALSKE FABLER

han havde saadanne behagelige Drømme; Derimod skulde Tærskeren være forpligtet at give Hanen betimeligen om Aftenen tilkiende hvad han vilde drømme om Natten.

Fabelen viser, at paa daarlige Prætensioner passe sig saadanne Domme.

162. Fabel.

Om den gierrige Mands fundne Skatt.

En gammel riig Gnier, som nægtede sin egen Søn sømmelig Underholdning, forvarede sin Skat udi et Hull paa Væggen, som hand tilmurede. Sønnen, som havde gjort Giæld, og ingen Hielp ventede sig af sin Fader til at fornøye sine Creditorer, geraadede derover udi saadan Fortvivelse, at han besluttede at hænge sig selv. Han tillavede en Strikke, hvilken skulde fæstes til Væggen; men, da han slog Sømmet ind udi Muuren, traf han just paa det Sted, hvor Skatten var indsluttet, hvilken han strax bemægtigede sig, lagde en Graasteen i Steden for Hullet, og lod Strikken blive tilbage til en anden, som kunde have Lyst at hænge sig i hans Sted. Kort derefter kom Faderen ned udi Stuen, hvor han fandt Hull paa Væggen, og en Graasteen i Steden for Skatten, som var borttagen, hvorudover han udi Fortvivelse hang sig udi samme Strikke, som af Sønnen var tillavet. Da Sønnen fik denne Tragødie at vide, sagde han: Jeg haver intet berøvet min Fader, thi jeg haver i Steden for en Skatt lagt en anden, som var ham lige saa nyttig.

Fabelen lærer, at en Graasteen er af samme Værdi som Guld, naar man graver det ned udi Jorden. Og at Gnieren ved saadan Omskiftelse kand siges hverken at have vundet eller tabt.

163. Fabel.

Om Fanden og Ræven.

Fanden havde ofte været skuffet af Ræven, og derved var kommen udi Foragt, hvorudover, saasom han saae sig med List intet at kunde udrette mod dette underfundige Dyr,